

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Wincenty
Nazwisko: Moszko
Miejsce urodzenia: Kałdyki, pow. Wołożyn, woj. nowogródzkie
Data urodzenia: --1908
Kraj urodzenia: Polska
Imię ojca: Jan
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Wincenty Moszko (ur. w 1908 r.) w latach 1943-1944 był współpracownikiem AK na terenie powiatu Wołożyn (woj. nowogródzkie), a następnie (od 9-10 maja 1945) żołnierzem antykomunistycznego zbrojnego podziemia (w tym Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenach pow. Bielsk Podlaski, pow. Łomża, pow. Wysokie Mazowieckie i powiatów okolicznych. Nosił pseudonimy "Kwiat" i "Kwiatek". Walczył z komunistycznymi okupantami kraju między innymi w szeregach partyzanckiego oddziału pod dowództwem mjr Zygmunta Szendzielarza pseud. „Łupaszko” i następnie (od września 1945) pod dowództwem kpt. Romualda Rajsa pseud. „Bury”. Pełnił funkcję dowódcy drużyny w stopniu kaprała. Wincenty Moszko pseud. "Kwiat" i "Kwiatek" figuruje w aktach ewidencyjnych i kartotekach UB i MO z WUBP i KW MO Białostok oraz PUBP Wysokie Mazowieckie z lat 1946-1953. Zapisano w nich między innymi, że Wincenty Moszko to "członek bandy >Burego<", który został "zabity w czasie akcji" w marcu 1946 r. "w rejonie Zambrowa" (podczas zbrojnego starcia oddziału NZW z grupą operacyjną KBW-UB).	Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.	

Wincenty Moszko pseud. "Kwiat" występuje wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego zbrojnego podziemia w aktach UB z WUBP w Białymstoku oraz z PUBP Wysokie Mazowieckie z lat 1946-1953 opisanych (w tytule teczki tych akt) jako "Materiały dot. bandy >Łupaszki<". Akta te dot. rozpracowania członków, współpracowników i tzw. przez UB "meliniarzy" partyzanckich oddziałów mjr Zygmunta Szendzielarza "Łupaszki" i kpt. Romualda Rajsza pseud. „Bury” (rozbitych w latach 1946-1948) oraz następnie "rozpoznania utrzymywanych przez nich kontaktów i powiązań". Akta te zawierają m.in. charakterystyki ww. partyzanckich oddziałów i grup, plany operacji UB, meldunki i sprawozdania UB z działań zmierzających do likwidacji oddziałów "Łupaszki", "Młota", "Burego" i "Rekina", raporty UB z przebiegu ww. "rozpracowania obiektowego" z lat 1946-1947, spisy członków ww. oddziałów, wykazy agentury UB i osób wytypowanych do werbunku, mapy i fotografie kilkunastu partyzantów. Wincenty Moszko pseud. "Kwiat" występuje m.in. w "spisie 2. Szwadronu" (żołnierzy V Brygady Wileńskiej AK).

IPN Bi 07/1522 t. 3 (2282/III).

Wincenty Moszko pseud. "Kwiat" występuje wraz ze stu kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego zbrojnego podziemia, w tym Narodowego Zjednoczenia Wojskowego, w aktach Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z lat 1946-1949 w sprawie przeciwko Romualdowi Rajsowi (vel Jerzy Góral) ps. "Bury" i Kazimierzowi Chmielowskiemu ps. "Rekin". Ci dowódcy partyzanckich oddziałów AK i NZW byli oskarżeni m.in. o to, że w okresie od maja 1945 do jesieni 1948 na terenie woj. białostockiego, lubelskiego, warszawskiego i olsztyńskiego należeli do "nielegalnych" zbrojnych organizacji AK i NZW "usiłujących przemocą zmienić ustrój państwa".

IPN Bi 212/2997 t. 1 (Sr. 769/49).

Wincenty Moszko pseud. "Kwiat" występuje wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego zbrojnego podziemia w aktach Wydz. "C" KW MO w Białymstoku z lat 1974-1979 zatytułowanych "Kwestionariusze osobowe na członków i pomocników V Brygady Wileńskiej AK". Te kwestionariusze (opracowane przez SB na podstawie akt UB z lat 1940-ch) dot. partyzanckich oddziałów V Brygady Wileńskiej AK - działających w latach 1945-1947 na terenach powiatów Wysokie Mazowieckie, Bielsk Podlaski, Sokółów Podlaski i powiatów sąsiednich. W kwestionariuszu dot. Wincentego Moszko pseud. "Kwiat" zapisano między innymi, że ww. dnia "5 sierpnia 1944 powołany przez RKU Juraciszki (ZSRR) do służby w ludowym W.P. Pełniąc służbę w oddziale Ochrony Lasów Państwowych w Hajnówce w dniu 10 maja 1945 r. zdezerterował i wstąpił do 7. Szwadronu V Brygady Wileńskiej AK pod dowództwem >Łupaszki<. Był przydzielony do szwadronu >Burego<. We wrześniu 1945 wraz z całym szwadronem >Burego< przeszedł do NZW nadal działając na terenie powiatów Bielsk Podlaski i Wysokie Mazowieckie. O okolicznościach zakończenia jego działalności brak danych".

IPN Bi 019/22 t. 3 (1/22).

Wincenty Moszko pseud. "Kwiatek" występuje wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego zbrojnego podziemia w aktach Wydz. "C" KW MO w Białymstoku z lat 1980-1981 zatytułowanych "Kwestionariusze osobowe do [oddziału] >Burego<" oraz do "Charakterystyki nr 71". Ta charakterystyka (opracowana przez SB na podstawie akt UB z lat 1940-ch) dot. partyzanckiej 3 Brygady Wileńskiej NZW - działającej w latach 1945-1947 na terenach powiatów Bielsk Podlaski, Hajnówka, Sokołów Podlaski i powiatów sąsiednich pod dowództwem kpt. Romualda Rajsa pseud. "Bury". Akta te obejmują przede wszystkim kwestionariusze osobowe żołnierzy 3 Brygady Wileńskiej NZW i ich współpracowników. W kwestionariuszu dot. Wincentego Moszko pseud. "Kwiatek" zapisano między innymi, że ww. to "od września 1945 do marca 1946 członek NZW i bojówki PAS NZW pod dowództwem >Burego<. Brał udział w napadach zbrojnych i terrorystyczno-rabunkowych. Pełnił funkcję dowódcy drużyny w stopniu kaprała. W marcu 1946 r. został zabity w rejonie Zambrowa pow. łomżyński podczas zbrojnego starcia z grupą operacyjną KBW".

IPN Bi 019/31 (1/29).